

Päätösesitys

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sampo Terhon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Sampo Terho ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kunnallisen kansanäänestyksen järjestämistä Malmin lentokentän säilyttämisestä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Malmin lentokenttää koskevat päätökset

Kaupunginhallitus toteaa, että valtioneuvosto on tehnyt 20.11.2014 periaatepäätöksen valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä sopimuksesta suurten infrahankkeiden tukemisesta ja asuntotuotannon edistämisestä. Sopimuksen mukaan valtio lopettaa toimintonsa Malmin lentokentällä vuoden 2016 loppuun mennessä mutta kuitenkin viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä, jonka jälkeen alue palautuu Helsingin kaupungin käyttöön. Tämän päätöksen ja siihen liittyvän sopimuksen mukaisesti valtio lopetti lentotoiminnan Malmilla vuoden 2016 lopussa. Kaupunginhallitus hyväksyi osaltaan sopimuksen 6.10.2014 § 1042. Sopimuksessa kaupunki sitoutui osaltaan MAL-aiesopimuksen 2012 - 2015 mukaisen asuntotonttien asemakaavoitustavoitteen saavuttamisen. Lisäksi kaupunki sitoutui kasvattamaan asuntotonttien kaavoitusta vuosina 2016 - 2019 kerrosalana mitattuna n. 25 %:lla verrattuna tuolloin voimassa olleeseen MAL-aiesopimukseen. Asuntotonttien asemakaavoituksen lisäys tulee sijoittaa joukkoliikenteen kannalta hyvin saavutettaville alueille ja erityisesti nykyisiin ja toteutuviinsa oleviin ratakäytäviin. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää Malmin lentokentän alueiden rakentamisen etenemistä. Kaupunginvaltuusto on 26.11.2014 tehdyllä päätöksellään hyväksynyt Finavian ja Senaattikiinteistöt Oy:n kanssa tehtävät kiinteistökaupat. Kaupalla Finavia on luovuttanut kaupungille omistamansa kiinteistöt ja rakennukset Malmin lentokenttäalueelta ja sen läheisyydestä.

Kaupunginvaltuusto päätti 30.3.2016 § 87, että kunnan asukkaan aloite Malmin lentoaseman säilyttämisestä ilmailukäytössä ei anna aiheutta enempään toimenpiteisiin ja katsoi siten aloitteen loppuun käsitellyksi. Kunnan asukkaan aloitteen oli allekirjoittanut yli 2 % Helsingissä asuvista täysi-ikäisistä äänioikeutetuista asukkaista. Asian käsittelyn yhteydessä tehtiin ehdotus, että kaupunki järjestää Malmin lentokentän tulevaisuudesta kunnallisen neuvoo-antavan kansanäänestyksen, jossa äänestäjät saavat valita kentästä luopumisen ja kentän säilyttämisen välillä. Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt ehdotusta.

Korkein hallinto-oikeus on 8.11.2018 antanut päätöksen (KHO:2018:151), jonka mukaan kaupunginvaltuuston päätös 26.10.2016 § 272 Helsingin uudesta yleiskaavasta on lainvoimainen Malmin lentokenttää koskevilta osin.

Lainsäädäntö

Kunnallisesta neuvoo-antavasta kansanäänestyksestä on säädetty kuntalain (410/2015) 24 ja 25 §:ssä. Valtuusto voi päättää, että kunnalle kuuluvasta asiasta toimitetaan kansanäänestys. Kansanäänestys on neuvoo-antava. Tarkemmat säännökset ovat laissa menettelystä neuvoo-antavista kunnallisista kansanäänestyksistä (656/1990). Neuvoo-antava kunnallinen kansanäänestys voidaan järjestää eräitä pyhä-ym. päiviä lukuun ottamatta minä ajankohtana tahansa, ei kuitenkaan, toisin kuin valtiollinen neuvoo-antava kansanäänestys, vaalien yhteydessä. Kansanäänestyksen säätämisessä neuvoo-antavaksi on lähdetty edustuksellisen järjestelmän ensisijaisuudesta. Kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia pyritään lisäämällä sellaisella suoran kansanvallan sovellutuksella, joka on sopusoinnussa edustuksellisen demokratian kanssa. Valtuustossa tehtävien päätösten tueksi voidaan järjestää neuvoo-antava kunnallinen kansanäänestys. 1990-luvulla järjestettiin Suomessa yhteensä 28 kunnallista kansanäänestystä. Vuosina 2000 - 2009 niitä oli 25 ja 2010-luvulla toistaiseksi 7. Äänestyksistä 54 koski kuntaliitosta.

Lopuksi

Malmin lentokentän tulevasta käytöstä on tehty lukuisia kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksiä. Neuvoa-antavan kansanäänestyksen järjestäminen sen jälkeen kun asiasta on jo useaan kertaan päätetty edustuksellisen demokratian mukaisessa menettelyssä vastaisi perin huonosti kansanäänestysinstituution varsinaista tarkoitusta, eli neuvon hankkimista vireillä ja vielä ratkaisematta olevassa asiassa niin, että kunnalliset toimielimet ja viime kädessä valtuusto voisi ottaa neuvon harkinnassaan huomioon. Kun tällainen harkinta on jo useaan otteeseen tehty, neuvoa-antavaa kunnallista kansanäänestystä ei ole perusteita järjestää.